

Lamatic proti Rumunsku, rozsudek ze dne 1. 12. 2020 - K možností odvolacího soudu zvrátit zprošťující rozsudek na podkladě odlišného hodnocení podpůrných důkazů a k důsledkům vzdání se práva obviněného být slyšen odvolacím soudem a tím i vyjádřit se k prováděným důkazům

Stěžovatel: Lamatic

Žalovaný stát: Rumunsko

Číslo stížnosti: 55859/15

Datum: 01.12.2020

Článek Úmluvy: čl. 6

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: dokazování/důkaz/důkazní břemeno, právo na odvolání, spravedlivý proces

Český právní řád: čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod
§ 259 odst. 3, § 263 odst. 7 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Významnost: 2

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 4/2021

Lamatic proti Rumunsku, rozsudek ze dne 1. 12. 2020

K možností odvolacího soudu zvrátit zprošťující rozsudek na podkladě odlišného hodnocení podpůrných důkazů a k důsledkům vzdání se práva obviněného být slyšen odvolacím soudem a tím i vyjádřit se k prováděným důkazům

Autorský komentář:

V předkládaném rozhodnutí Soud vyložil, že neprovedení výslechu poškozené, slyšené v dřívějších stádiích trestního řízení, odvolacím soudem nezakládá porušení práva obviněného na spravedlivý proces, pokud se tento, poté co měl možnost předložit všechny své argumenty, výslovně vzdal práva být slyšen tímto soudem. Na základě jiného hodnocení podpůrných důkazů objektivního charakteru

(kamerový záznam, listinné důkazy), které opětovně provedl, odvolací soud zvrátil závěr soudu prvního stupně o nedostatečnosti výpovědi poškozené, která stěžovatele identifikovala jako pachatele, pro jeho odsouzení. Soud zdůraznil, že v řízení před vnitrostátními soudy nevznikl mezi oběma soudy rozpor v otázce posouzení věrohodnosti poškozené, a proto shledal, že její opětovný výslech, vypovídala-li opakovaně a konzistentně, nebyl nezbytný pro odsouzení stěžovatele.

Toto rozhodnutí sice není přímo využitelné v rozhodovací praxi odvolacích soudů v současné době, neboť jim stávající znění trestního řádu [§ 259 odst. 4 písm. a)] neumožňuje při zrušení zprošťujícího rozsudku tento nahradit jejich vlastním rozsudkem odsuzujícím, informování o jeho obsahu a právních závěrech v něm vyloženým se však jeví vhodné, a to nejen z hlediska perspektivního (možné změny právní úpravy v souvislosti s rekonstrukcí trestního práva procesního).

Již ve starší judikatuře Ústavního soudu věnující se otázce tzv. překvapivého rozhodnutí (viz například nálezy sp. zn. IV ÚS 544/98, sp. zn. III. ÚS 93/99, sp. zn. I. ÚS 113/02), na niž navazují rozhodnutí novější (například III. ÚS 1980/13), je zdůrazňována potřeba provedení důkazů odvolacím soudem, hodlá-li přistoupit ke změně napadeného rozhodnutí, aby tak obviněnému byla poskytnuta možnost na tyto důkazy reagovat a byla tak zajištěna práva obhajoby.

Právní závěry Soudu v rozhodnutí obsažené tak mohou (kromě rozhodnutí vydaných k této otázce Nejvyšším soudem - například rozsudek ze dne 12. 9. 2001, sp. zn. 4 Tz 184/2001) přispět k posouzení toho, v jakém rozsahu a za jakých podmínek má odvolací soud pro potřeby svého rozhodnutí dokazování doplnit či zopakovat.

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatel byl obviněn ze tří skutků, jež měl spáchat vždy v noční době ve dnech 30. 7., 2. 9. a 11. 9. 2014 ve městě Bacau. V nich byly orgány činnými v trestním řízení spatřovány trestné činy loupeže s použitím násilí. Přestože se stěžovatel přiznal k oběma skutkům spáchaným v září, odmítl jakékoli své zapojení do události dne 30. 7. 2014. K tomuto skutku podala dne 31. 7. 2014 výpověď poškozená A. M. D., v níž kromě popisu události poskytla také popis pachatele. Dne 18. 9. 2014 s ní byla provedena rekognice podle šesti fotografií, kdy na jedné z nich označila stěžovatele jako pachatele. Následně byly provedeny rekognice podle fotografií také s poškozenými ze zbývajících dvou skutků, které rovněž označily stěžovatele za pachatele. Stěžovatel při výslechu uvedl, že dne 30. 7. 2014 byl až do půlnoci v práci ve městě Piatra Neamț a do Bacau přijel poprvé až v září. Dne 17. 10. 2014 byla A. M. D. přizvána k rekognici in natura, kde ze skupiny dalších osob označila stěžovatele jako pachatele. Zopakovala také popis oblečení, které měl pachatel v době incidentu na sobě. Stěžovatel popřel, že by vůbec takové oblečení vlastnil.

Soud prvního stupně stěžovatele odsoudil pro skutky z 2. 9. a 11. 9. 2014, obžaloby pro skutek ze dne 30. 7. ho však zprostil. Před soudem stěžovatel zopakoval, že v uvedený den byl v práci. A. M. D. taktéž zopakovala svoji výpověď a znovu označila stěžovatele za pachatele. Před soudem byl přehrán také kamerový záznam zachycující událost, na němž podle soudu se obličejové rysy pachatele lišily od stěžovatele. Soud měl dále za to, že výpověď poškozené není podporována dalšími důkazy, a byť stěžovatele poznala na fotografii, nejenže to bylo až více než měsíc a půl po incidentu, ale tehdy byla tma a poškozená byla napadena zezadu. Považoval tudíž za nepravděpodobné, že si mohla pachatele prohlédnout natolik podrobně, aby ho mohla identifikovat.

Proti rozhodnutí soudu prvního stupně se odvolal státní zástupce i stěžovatel. Jeho obhájce před odvolacím soudem uvedl, že kamerový záznam zachycuje osobu s odlišnými charakteristikami a zcela odlišnou osobu ukazuje i kresba vytvořená na základě výpovědi poškozené. Stěžovatel, který byl přítomen zasedání odvolacího soudu a zastoupen obhájcem, se vzdal svého práva být znovu slyšen a

uvedl, že trvá na svých předcházejících vyjádřeních. Ač odvolací soud neprovedl žádné výslechy svědků, rozhodnutí soudu prvního stupně zvrátil tak, že stěžovatele uznal vinným také skutkem spáchaným dne 30. 7. 2014, neboť naznal, že důkazy podporující svědectví poškozené stěžovatele usvědčovaly. Popis pachatele podaný poškozenou ihned po události odpovídal stěžovateli, kamerovému záznamu a popisům daným svědkyněmi zbývajícími dvou skutků. Poškozená označila stěžovatele na fotografii, osobně i před soudem prvního stupně. Přestože nebylo oblečení osoby na kamerovém záznamu totožné s tím nalezeným u stěžovatele, styl oblečení byl v případě všech útoků podobný. Batoň a běžecké boty pachatele útoku z 30. 7. byly totožné také při útoku dne 2. 9. Nadto odvolací soud poukázal na změny výpovědi stěžovatele v průběhu řízení. Jeho alibi, že byl v předmětný den v práci, bylo vyvráceno zaměstnavatelem. Přestože stěžovatel tvrdil, že byl v Bacau poprvé v září, dokumenty ze zastaváren ve městě potvrdily opak. Nadto pokud by zastavené předměty patřily stěžovateli, neměl důvod je dávat do zastavárny v Bacau, když v předmětné době bydlel v Piatra Neamț.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ÚMLUVY

34. Stěžovatel namítl, že trestní řízení proti němu stran události ze dne 30. 7. 2014 bylo nespravedlivé. Odkázal na čl. 6 Úmluvy, jehož relevantní části zní:

„1. Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě ... projednána ... soudem...

Každý, kdo je obviněn z trestného činu, má tato minimální práva:

vyslychat nebo dát vyslychat svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslechu svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě;“

A. K přijatelnosti

35. Soud shledává, že tato stížnost není zjevně neopodstatněná a není nepřijatelná ani z jiného důvodu uvedeného v čl. 35 Úmluvy. Musí být tedy prohlášena za přijatelnou.

B. K věci samé

1. Argumenty stran

36. Stěžovatel trval na svém tvrzení, že byl nespravedlivě odsouzen na základě důkazů, které nebyly provedeny přímo soudem. Odkázal na věc *Mischie* proti Rumunsku (č. 50224/07, rozsudek ze dne 16. 9. 2014).

37. Vláda namítla, že zásady uvedené Soudem v případě *Gaitanaru* proti Rumunsku (č. 26082/05, rozsudek ze dne 26. 6. 2012) nelze použít na projednávaný případ z důvodů vyložených níže.

38. Předně odvolací soud stěžovatele odsoudil na základě vzájemně se podporujících důkazů, které byly především objektivní povahy, a to například záznamů kamer a popisu obličejových rysů a oblečení stěžovatele. Krom toho stěžovatelovo alibi nebylo potvrzeno listinnými důkazy vloženými do spisu. Stěžovatel se dále vzdal svého práva být slyšen odvolacím soudem (viz bod 25.), a tudíž poskytnout přijatelná vysvětlení pro jakékoli bezděčné chyby.

39. Odvolací soud ve svém odsuzujícím rozhodnutí spoléhal také na předcházející výpovědi oběti, neboť dospěl závěru, že opakování jejího výslechu by nepřineslo mnoho užitku s ohledem na to, že její výpovědi byly konzistentní a bez zásadních odchylek. Soud z toho důvodu upřednostnil výpověď,

kteřou A. M. D. učinila ihned po události, tedy dne 31. 7. 2014 (viz bod 7.), kdy ještě měla všechny podrobnosti v živé paměti.

40. Závěrem vláda uvedla, že stěžovatel nikdy nevznesl žádnou námitku ani nepředložil důkaz zpochybňující věrohodnost A. M. D.

2. Posouzení soudem

a) Rozsah projednání

41. Pokud jde o rozsah projednání případu, Soud poukazuje na to, že stěžovatel od počátku s odkazem na obecné právo na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy namítal, že odvolací soud zvrátil rozhodnutí o jeho zproštění obžaloby a znovu hodnotil svědeckou výpověď, aniž by výslech A. M. D. sám provedl. Co se týče druhé z námitek, stěžovatel neučinil odkaz na právo slyšet svědky podle čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy. Vláda svoji argumentaci soustředila také na čl. 6 odst. 1. Soud proto nevidí důvod pro přezkum jakékoli části stížnosti podle čl. 6 odst. 3 písm. d) z vlastního popudu, neboť se stížnost netýká práva obviněného vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě, ale dotýká se spíše obecného práva na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1. Soud má tudíž za to, že stížnost lze vhodně přezkoumat podle tohoto ustanovení (viz Júlíus Tór Sigurtórsson proti Islandu, č. 38797/17, rozsudek ze dne 16. 7. 2019, § 31).

b) Obecná východiska

42. Soud nedávno v případě Júlíus Tór Sigurtórsson (cit. výše) stanovil východiska vyplývající z jeho judikatury týkající se odsouzení obviněného soudem poslední instance poté, co byl soudem nižšího stupně zproštěn obžaloby, aniž by soud poslední instance provedl výslech obviněného nebo svědků. Příslušné části rozsudku ve věci Júlíus Tór Sigurtórsson znějí následovně:

„30. Soud připomíná, že zatímco čl. 6 Úmluvy zaručuje právo na spravedlivý proces, nestanoví žádná konkrétní pravidla pro přijatelnost důkazů nebo způsob, jakým by měly být důkazy hodnoceny, jedná se proto primárně o záležitosti, které by měla regulovat národní legislativa a vnitrostátní soudy (viz mezi mnoha dalšími, García Ruiz proti Španělsku, č. 30544/96, rozsudek velkého senátu ze dne 21. 1. 1999, § 28; Kashlev proti Estonsku, č. 22574/08, rozsudek ze dne 26. 4. 2016, § 40; Lazu proti Moldavské republice, č. 46182/08, rozsudek ze dne 5. 7. 2016, § 34). Úkolem Soudu není, aby se vypořádával se skutkovými či právními vadami, které údajně způsobily vnitrostátní soudy, pokud nezasáhly do práv a svobod chráněných Úmluvou. Při posuzování, zda bylo řízení spravedlivé, Soud nevystupuje jako soud čtvrté instance a nerozhoduje, jestli byly důkazy získány zákonným způsobem podle vnitrostátního práva, ani o jejich přijatelnosti či vině stěžovatele. Tyto záležitosti jsou v souladu se zásadou subsidiarity věcí vnitrostátních soudů. Není vhodné, aby Soud rozhodoval, jestli byly shromážděné důkazy dostatečné pro odsouzení stěžovatele a nahrazoval tak hodnocení skutkového stavu a důkazů vnitrostátních soudů svým vlastním. Jediné, co může Soud udělat, je přezkoumat, jestli bylo řízení vedeno spravedlivě a jestli bylo v dané věci v souladu s Úmluvou, přičemž vezme zároveň v úvahu konkrétní okolnosti, povahu a složitost případu (Murtazaliyeva proti Rusku, č. 36658/05, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 12. 2018, § 149).

(...)

35. ... Při vzetí v úvahu, co je pro obviněného v sázce, je celkovou otázkou to, jestli může odvolací soud „jako součást spravedlivého řízení řádně přezkoumat otázky, o nichž má rozhodnout, aniž by přímo hodnotil důkazy“, tedy jím provedené osobní výpovědi obviněného nebo svědků (viz Botten proti Norsku, rozsudek ze dne 19. 2. 1996, § 52, Zprávy o rozsudcích a rozhodnutích 1996I).

36. Nadto judikatura Soudu, která se týká této problematiky, když je na ni nahlíženo jako na celek a v jejím kontextu, rozlišuje dva druhy případů, v nichž odvolací soud zvrátil osvobozující rozsudek, aniž by sám provedl výslechy svědků, na nichž bylo osvobozující rozhodnutí založeno. V prvním z nich měl odvolací soud pravomoc přezkoumat nejen otázky právní, ale také otázky skutkové, a také sám provedl nové posouzení skutkového

stavu. Druhý případ představují situace, kdy odvolací soud pouze nesouhlasil se soudem nižšího stupně stran výkladu práva a/nebo jeho použití na zjištěný skutkový stav, a to i v případě, kdy měl pravomoc skutkový stav přezkoumávat. Například ve věci Igual Coll proti Španělsku (č. 37496/04, rozsudek ze dne 10. 3. 2008, § 36) Soud zvážil, že odvolací soud nepředložil pouze odlišný právní výklad nebo jiné použití práva na skutkový stav zjištěný nalézacím soudem, ale kromě čistě právních úvah učinil také nové hodnocení skutkových okolností (viz také Spînu proti Rumunsku, č. 32030/02, rozsudek ze dne 29. 4. 2008, § 55-59; Andreescu proti Rumunsku, č. 19452/02, rozsudek ze dne 8. 6. 2010, § 65-70; Almenara Alvarez proti Španělsku, č. 16096/08, rozsudek ze dne 25. 10. 2011). Obdobně Soud ve věci Marcos Barrios proti Španělsku (č. 17122/07, rozsudek ze dne 21. 9. 2010, § 40-41) uzavřel, že odvolací soud se vyjádřil ke skutkové otázce, konkrétně věrohodnosti svědka, čímž změnil skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně a přijal nová skutková zjištění, která byla rozhodující pro rozhodnutí o vině stěžovatele (viz také García Hernández proti Španělsku, č. 15256/07, rozsudek ze dne 16. 11. 2010, § 33-34).

37. Naproti tomu ve věci Bazo González proti Španělsku (č. 30643/04, rozsudek ze dne 16. 12. 2008) Soud shledal, že nedošlo k porušení čl. 6 odst. 1 na základě toho, že aspekty, které odvolací soud analyzoval, aby rozhodl o odsouzení stěžovatele, měly převážně právní povahu, a ve svém rozsudku výslovně uvedl, že mu nepříslušelo provést nové hodnocení důkazů, ale učinil pouze odlišné právní posouzení než nalézací soud (srov. Sigurtór Arnarsson proti Islandu, č. 44671/98, rozsudek ze dne 15. 7. 2003, § 34; a Mihaiu proti Rumunsku, č. 43512/02, rozsudek ze dne 4. 11. 2008, § 38, v nichž Soud zdůraznil převažující skutkovou povahu problémů). K obdobnému závěru dospěl ve věci Keskinen a Veljekset Keskinen Oy proti Finsku, č. 34721/09, rozsudek ze dne 5. 6. 2012. Jak však Soud vysvětlil ve věci Suuripää proti Finsku (č. 43151/02, rozsudek ze dne 12. 1. 2010, § 44), v tom okamžiku je nutno vzít v úvahu, že „skutkové okolnosti a právní posouzení mohou být natolik propojené, že může být těžké je od sebe odlišit“.

38. Konečně, pokud je přímé hodnocení důkazů z důvodů vysvětlených výše považováno za nezbytné, pak má odvolací soud povinnost přijmout v tomto směru pozitivní opatření, a to bez ohledu na to, jestli se stěžovatel zúčastnil jednání, požádal o povolení vyjádřit se u soudu nebo prostřednictvím svého obhájce projevil nesouhlas s novým rozsudkem (viz Botten, cit. výše, § 53, a Sigurtór Arnarsson, cit. výše, § 38). Jinak se musí odvolací soud omezit na zrušení osvobozujícího rozsudku soudu nižšího stupně a vrácení věci k novému pojednání.“

c) Použití na projednávanou věc

43. Na počátku Soud ve světle výše vyložených východisek dospěl k závěru, že v projednávaném případě je otázkou k přezkumu, jestli bylo řízení vedené proti stěžovateli, vzato jako celek, spravedlivé ve světle konkrétních rysů tohoto řízení (viz Kashlev, cit. výše, § 43).

44. Předně Soud poznamenává, že odvolací soud zrušil osvobozující rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl o trestním obvinění vzneseném proti stěžovateli v souvislosti s událostí dne 30. 7. 2014 a uznal ho vinným (viz bod 27.).

45. Přestože je pravdou, že vnitrostátní soudy nemohou v rámci spravedlivého řízení řádně posoudit otázku viny či nevinu stěžovatele, aniž by přímo hodnotily osobně podanou výpověď obviněného, který tvrdí, že se nedopustil jednání, v němž mohl být údajně spatřován trestný čin (viz Constantinescu proti Rumunsku, č. 28871/95, rozsudek ze dne 27. 6. 2000, § 55; Sándor Lajos Kiss proti Maďarsku, č. 26958/05, rozsudek ze dne 29. 9. 2009, § 22), Soud poznamenává, že stěžovatel byl zastoupen obhájcem a zúčastnil se slyšení před soudem prvního stupně i před odvolacím soudem. Stejně jako svědci podal výpověď v rámci hlavního líčení před okresním soudem (viz body 17.-18.). Stěžovatel dále nenamítal, že by obhajobě bylo bráněno pokládat svědkům před okresním soudem otázky.

46. Stěžovatel se navíc za přítomnosti svého zvoleného obhájce vzdal svého práva být slyšen odvolacím soudem (viz bod 25.), přestože by mu to podle všeho poskytlo příležitost předložit další vysvětlení k rozporovaným důkazům nebo jakýmkoli jiným údajným bezděčným chybám způsobujícím zkreslený pohled na okolnosti případu (viz zejména podání vlády shrnutá v bodě 38. shora). Jeho

obhájce měl však možnost jménem stěžovatele ústně odvolacímu soudu představit všechny argumenty obhajoby (viz bod 24.).

47. V této souvislosti Soud opakuje, že samotné znění ani smysl čl. 6 Úmluvy osobě nebrání vzdát se ze své svobodné vůle, ať už výslovně či mlčky, svého nároku na záruky spravedlivého procesu, pokud je takové vzdání se provedeno jednoznačným způsobem a doprovázeno minimálními ochrannými opatřeními odpovídajícími jeho závažnosti (viz *Hermi proti Itálii*, č. 18114/02, rozsudek velkého senátu, ECHR 2006-XII, § 73, s dalšími odkazy).

48. Ve světle shora uvedeného Soud uzavírá, že při dodržení požadavků spravedlivosti byla stěžovateli dána příležitost poskytnout svoji vlastní verzi události a vyvolat pochybnosti o věrohodnosti výpovědi A. M. D. před soudem prvního stupně i odvolacím soudem (viz body 18. a 24.).

49. Pokud jde o otázku, jestli měl odvolací soud povinnost znovu osobně vyslechnout svědkyni A. M. D. - která již byla vyslechnuta v hlavním líčení před soudem nižšího stupně - Soud připomíná, že stěžovatel byl zastoupen obhájcem, byl si vědom obsahu odvolání státního zástupce a byl přítomen před odvolacím soudem (viz body 23. a 25.). Stěžovatel si byl také vědom toho, že podle vnitrostátního práva ho mohl odvolací soud odsoudit (viz bod 33.).

50. Stěžovatel uvedl, že kresba založená na popisu daném A. M. D. vyobrazovala osobu, která mu nebyla podobná a kamerový záznam ukazoval jinou osobu s odlišným stylem oblečení a rozdílnými fyzickými rysy (viz bod 24.). Podle mínění Soudu mají obě námitky vztah k okolnostem skutkové povahy a jsou tudíž mimo subjektivní vnímání A. M. D., neboť jejich existence jako taková (již namalovaná kresba a kamerový záznam události) je nezávislá na jejich vzpomínkách na zpochybňované události.

51. V této souvislosti Soud poznamenává, že sám prvostupňový soud odůvodnil, proč nevycházel z výpovědi A. M. D., skutečností, že její výpovědi nebyly podpořeny žádnými dalšími důkazy a kamerový záznam ukazoval osobu s fyziognomií odlišnou od stěžovatele. Soud prvního stupně také uzavřel, že ve světle konkrétních okolností případu (loupež byla spáchána zezadu a o půlnoci, tedy potmě) a s ohledem na skutečnost, že identifikace na policejní služebně proběhla až déle než měsíc po události, díky čemuž potenciálně podléhala subjektivitě (viz body 20. a 21.), by řádné rozeznání poškozenou bylo těžké, a tudíž také nepravděpodobné.

52. Vzhledem k výše uvedenému a k námitkám samotného stěžovatele stran nespolehlivosti svědkyně, se nejvíce rozhodnutí odvolacího soudu, kdy nepovažoval za nezbytné A. M. D. opakovaně vyslechnout, jako svévolné ani neopodstatněné, neboť z protokolů o jejích výpovědích je zřejmé, že při každém svém výslechu před vnitrostátními orgány uvedla totožné informace (viz body 7., 9., 12. a 19.). Soud v této souvislosti připomíná, že skutečnost, že odvolací soud má pravomoc zvrátit zprošťující rozhodnutí soudu nižšího stupně a vydat odsuzující rozsudek bez osobního slyšení svědků, jako taková a sama o sobě nepředstavuje porušení záruk spravedlivého procesu podle čl. 6 odst. 1 (viz *Júlíus Tór Sigurtórsson*, cit. výše, § 34).

53. Z rozhodnutí odvolacího soudu je zřejmé, že se zabýval tvrzením stěžovatele, že výpovědi A. M. D. nebyly dostatečně spolehlivé na to, aby zdůvodnily odsouzení.

54. Při hodnocení spolehlivosti výpovědi A. M. D. v tomto ohledu odvolací soud vzájemně zvážil jednotlivé faktory, jako její hodnotu a význam pro řízení, když je podporována dalšími důkazy, stejně jako její spolehlivost, přičemž poznamenal, že její výpovědi zůstaly konzistentní v průběhu celého řízení (viz bod 29. a obdobně *Zelčs proti Lotyšsku*, č. 65367/16, rozsudek ze dne 20. 2. 2020, § 72; viz také srovnání s *Manoli proti Moldavské republice*, č. 56875/11, rozsudek ze dne 28. 2. 2017, § 30).

55. V tuto chvíli Soud opakuje, že hodnocení věrohodnosti svědka je komplexní úkol a nelze jej zvládnout pouhým přečtením protokolu zachycujícího jeho či její slova, zvláště pokud jsou zvažována jenom některá z těchto slov (viz Manoli, cit. výše, § 32).

56. V projednávaném případě však bylo základním úkolem odvolacího soudu nikoli hodnocení věrohodnosti klíčového svědka, jmenovitě A. M. D., ale spíše ověření, jestli byly její výpovědi podpořeny dalšími důkazy ve spise, nebo jestli takové podpůrné důkazy skutečně chyběly, jak uzavřel nalézací soud (viz bod 21.).

57. Zdá se to být evidentní vzhledem k tomu, že A. M. D. zůstávala ve všech svých výpovědích konzistentní, a to, jak co se týče skutkových okolností události, tak ve vztahu k obličejovým rysům pachatele, přičemž stěžovatele jako pachatele označila před vyšetřujícími případy na samotném začátku a v průběhu vyšetřování, ale také před soudem prvního stupně (viz body 7., 9., 12. a 19.). Odvolací soud vzal navíc v úvahu celé její výpovědi, a nikoli pouze jejich části, a to přesně proto, že byly neměnné a konzistentní.

58. Mimoto odvolací soud zvrátil úvahy soudu prvního stupně, protože podle jeho názoru od počátku kamerový záznam ukazoval osobu podobnou stěžovateli a podobnou popisu danému A. M. D., stejně jako zbylými dvěma poškozenými (viz bod 29.).

59. Soud má proto za to, že v projednávaném případě byla aspektem, jenž měl odvolací soud přezkoumat při rozhodování o vině stěžovatele, otázka, zda byly výpovědi A. M. D., které, jak již bylo řečeno, zůstaly konzistentní v průběhu celého řízení, podporovány dalšími důkazy, jež měly více objektivní povahu, neboť sestávaly z kamerového záznamu a dokumentů vyvracejících alibi stěžovatele.

60. Přestože je pravdou, že odvolací soud – když uzavřel, že svědecká výpověď byla podporována shora zmíněnými objektivními důkazy – přijal nové stanovisko stran skutkových zjištění, která byla rozhodující pro posouzení stěžovatelovy viny, klíčovým bodem však zůstává, že toto nové stanovisko bylo založeno na důkazech, které byl odvolací soud schopen přímo hodnotit – provedením záznamu ukazujícího pachatele (viz body 29.-30.) a dokumentů ve spise, které vyvracely alibi stěžovatele na den, kdy k události došlo (viz body 31.-32.).

61. Krom toho při zjištění, že zmiňované důkazy podporují výpovědi poškozené, odvolací soud plně vykonával svoji zásadní roli, a to hodnocení provedených důkazů, přičemž způsob hodnocení důkazů je primárně věcí regulace vnitrostátní legislativy a vnitrostátních soudů (viz mezi mnoha dalšími Kashlev, cit. výše, § 40).

62. Soud zvažil především následující ze shora vyložených úvah. Předně se stěžovatel sice výslovně vzdal svého práva být slyšen odvolacím soudem, nicméně mu byla dána příležitost předložit všechny argumenty na svoji obhajobu (viz bod 48.). Dále se neshoda mezi soudy prvního a posledního stupně týkala způsobu hodnocení podpůrných důkazů, počínaje tím, jak každý z nich hodnotil kamerový záznam, spíše než spolehlivosti a věrohodnosti A. M. D. jako takové (viz bod 59.). Na základě toho Soud dospěl k závěru, že případ stěžovatele lze odlišit od jiných případů, v nichž vnitrostátní soud poslední instance odsoudil obžalované, kteří byli předtím soudy nižšího stupně zproštěni obžaloby, aniž by je soudy vyššího stupně přímo vyslechly nebo přezkoumávaly svědectví považovaná za důležitá pro jejich odsouzení (viz obdobně Marilena-Carmen Popa proti Rumunsku, č. 1814/11, rozsudek ze dne 18. 2. 2020, § 46; srov. krom mnoha dalších s Gaitanaru, cit. výše, § 32; Mischie, cit. výše, § 35-38; Júlíus Tór Sigurtórsson, cit. výše, § 42).

63. Předcházející úvahy jsou dostatečné k tomu, aby Soud mohl uzavřít, že při vzetí v úvahu řízení jako celku, byla zaručena celková spravedlivost trestního řízení proti stěžovateli.

64. Za konkrétních okolností tohoto případu tudíž nedošlo k porušení čl. 6 Úmluvy.

VÝROK

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ:

1. Prohlašuje stížnost za přijatelnou;
2. Rozhoduje, že nedošlo k porušení čl. 6 Úmluvy.

(Zpracovali JUDr. Ivo Kouřil a Mgr. Bc. Kamila Tokošová)